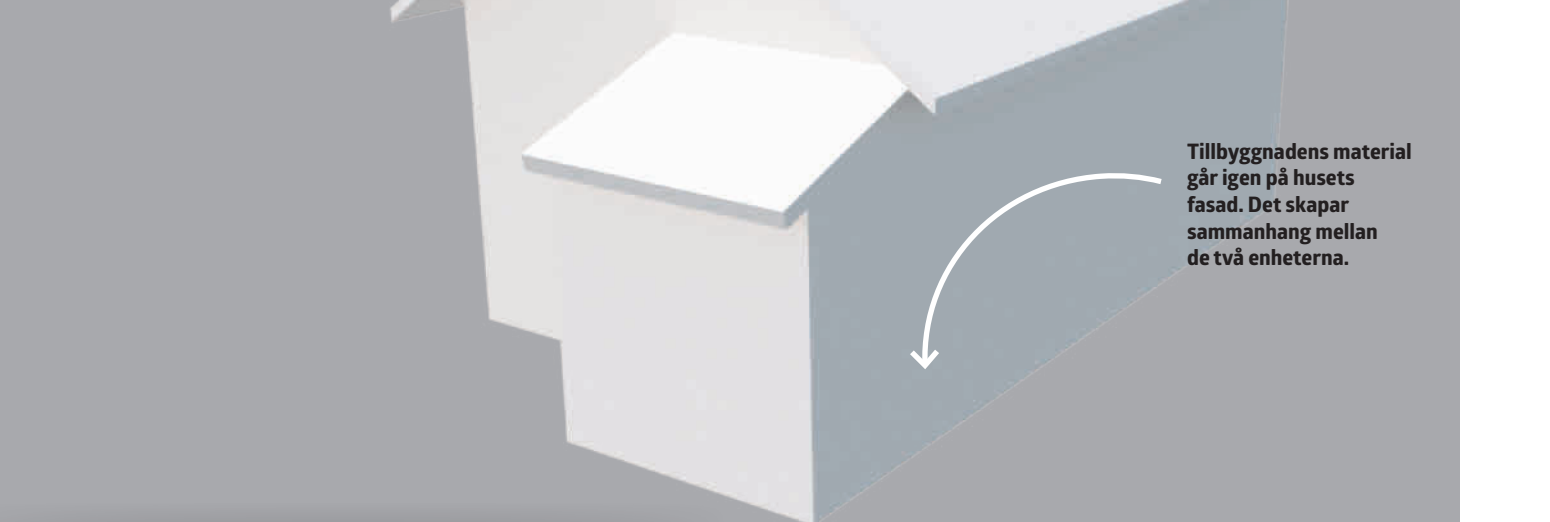

Tillbyggnadens material går igen på husets fasad. Det skapar sammanhang mellan de två enheterna.

SÅ HÄR FÅR DU TILLBYGGNADEN ATT

PASSA TILL HUSET

En tillbyggnad är en stor investering, både när det gäller arbetsinsats och pris. Så det lönar sig att bygga något som passar till huset. Här visar vi **en lösning som är relativt enkel att bygga för en erfaren gör-det-självare.**

Du kan mycket väl både rita, projektera och ansöka om bygglov för din nya tillbyggnad. Och med lite tur kan du komma undan med det – utan att huset tar skada. Men med ett så stort och dyrt projekt som en tillbyggnad kan det som regel löna sig att anlita en arkitekt, som är utbildad för att få de olika delarna att passa ihop.

Det är också arkitekten som kan det här med gällande regler för tillgänglighet, att bygga nära tomtgränsen och så vidare. Det kostar ett antal tusenlappar för att få en bra start, men det är i regel en god investering.

När arkitekten har gjort sitt – och ni kan komma överens om hur mycket av processen han/hon ska vara delaktig i – kan du fokusera på det roliga: byggprocessen. För när du har koll på mått, konstruktion och material är en tillbyggnad något som du som erfaren gör-det-självare kan göra själv. □

Innan du bygger ut

Det finns flera saker som måste vara klara innan du kan börja beställa hem material. För det första ska du ha kommit fram till var på huset din tillbyggnad ska göras. Du ska ha gjort en ritning. Och du ska vara klar över tillbyggnadens storlek, takets lutning, takmaterial, väggbeklädnad o s v. Det hela ska ju helst se harmoniskt ut och passa till huset i slutändan.

Det kan vara bra att i god tid ha kontakt med elektriker, VVS-are och andra hantverkare som du behöver anlita under projektets gång. Du kan behöva anlita en kontrollansvarig, och så kan du behöva lämna in ansökan om och få både bygglov samt startbesked av kommunen. Sedan är det bara att sätta igång!

Tillbyggnaden skiljer sig materialmässigt från det befintliga huset, men tillbyggnadens tak är integrerat med husets tak, så att de två delarna blir harmoniska tillsammans.

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Ett projekt av den här dimensionen kräver erfarenhet inom flera områden, och det är en stor fördel att vara två eller flera som hjälps åt.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

2-3 veckor för 2 personer för 10 m² tillbyggnad – förutom målning.

PRIS

Ca 150.000 kronor

SADELTAK

Ett sätt att integrera tillbyggnaden med det befintliga huset är att göra samma taklutning, här sadeltak.

PLATT TAK

Om det är tillräcklig höjd under takfoten finns också alternativet att bygga med platt tak.

TILLBYGGNAD PÅ GAVEL

Beroende på husets planlösning kan du också välja att bygga till på gaveln.

Stomme

Stommen reglas upp till det som ska bli husets nya farstu. Om du ska använda tillbyggnaden som bostad måste du ändra dimensionerna på ritningarna, så att det finns plats för isolering.

Den här farstun byggs på en befintlig, gjuten platta där det tidigare varit en veranda. Vår utgångspunkt är alltså plattan och husets yttervägg. Vi sätter en syll mot plattan och en på ytterväggen och arbetar sedan utifrån dessa.

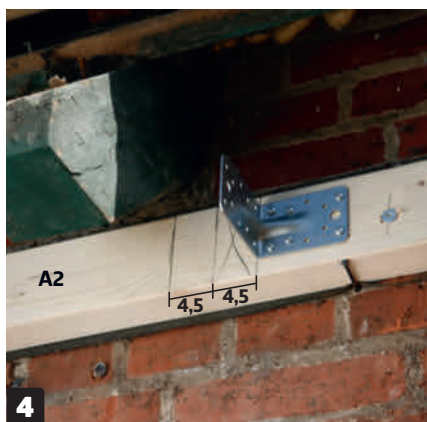
1 **Längs plattans ytterkant** sätts en syll (A1) på syllpapp. Förborra med ett 10,5 mm borr och fäst syllen med 10 x 115 mm spikplugg. Det lite större hålet gör det enklare att bli av med borrhämmet.

2 **På syllen (A1) skruvas en rad vinkelbeslag.** Beslagen ska stötta reglarna (B) längs tillbyggnadens lång- och kortsida (se ritning).

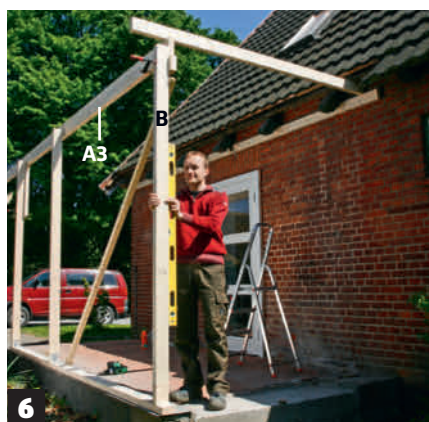
3 **På väggen skruvas fast en bärlina (A2)** precis under takstolarna, också med 10 x 115 mm spikplugg. Bärlinan ska så klart sitta helt i våg och syllpapp läggs mellan väggen och bärlinan.

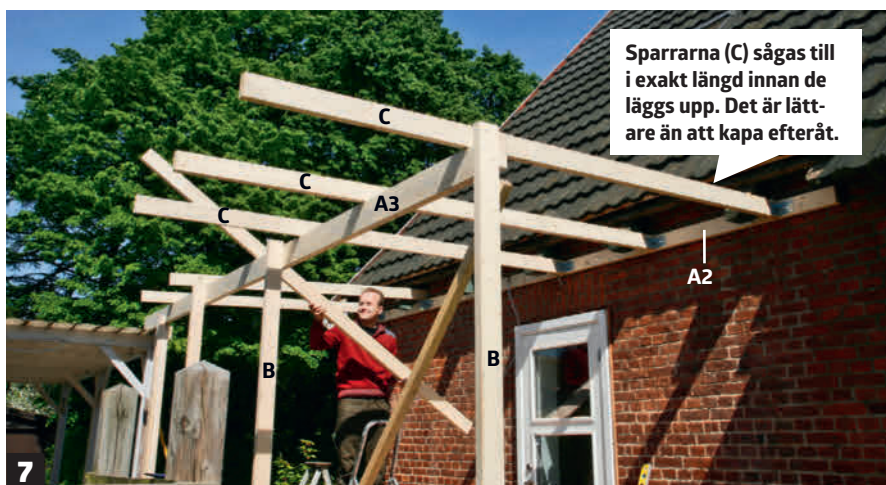
4 **På bärlinan (A2) sätts vinkelbeslag** som ska bära sparrarna (C). Beslagen sätts med 9 cm avstånd till husets takstolar. Det motsvarar bredden på bjälken (C) och den stång (E) som ska bära sparren (D).

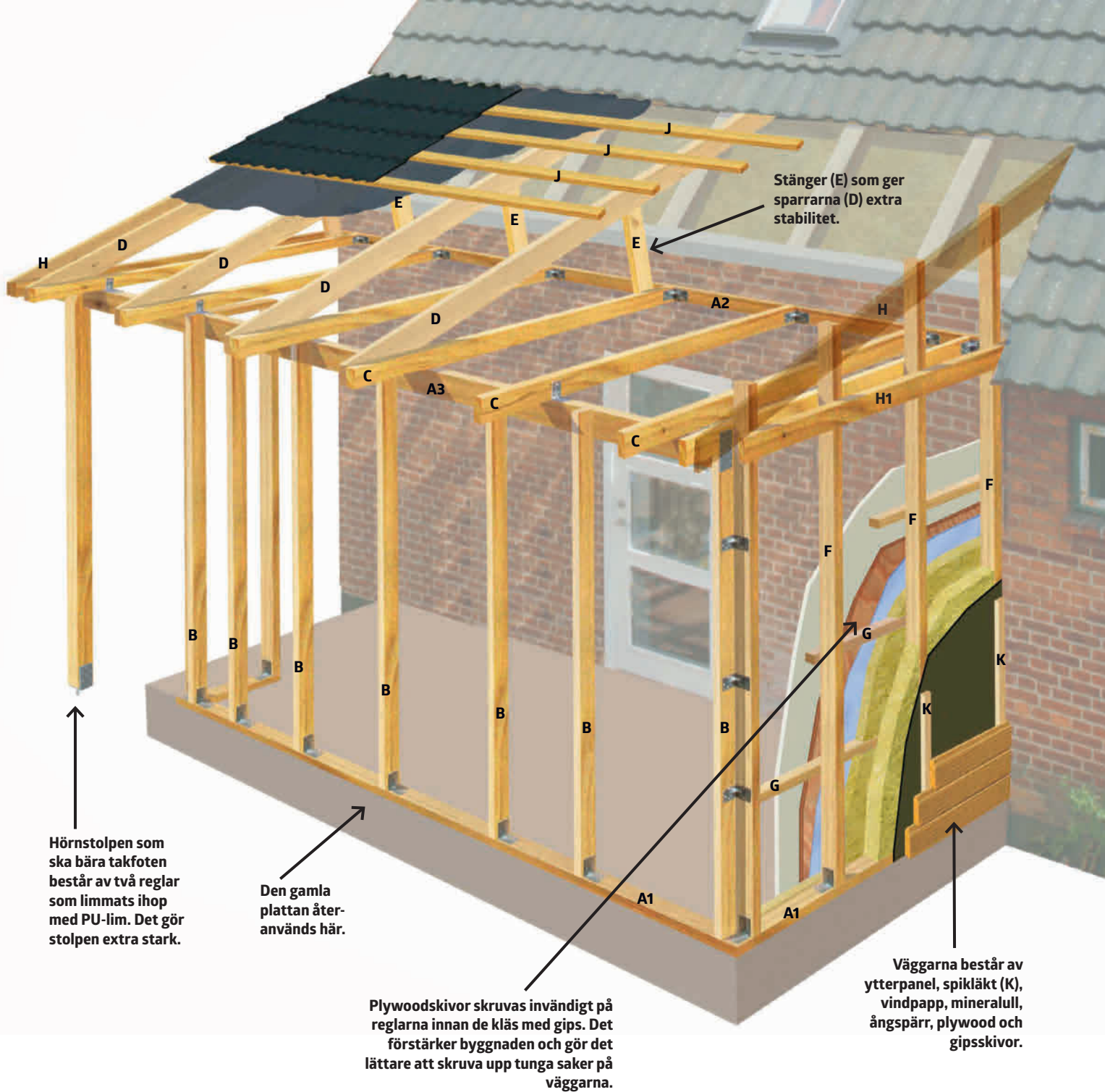
5 **Reglar (B) i varje ände och i mitten sätts i lod.** Genom att lägga en stödbjälke ut från bärlinan (A2) fixeras första hörnstolpen tillfälligt, så att den kan justeras i lod i förhållande till väggen.

6 **På reglarna (B) fästs en bärlina (A3).** Nu kan hörnstolpen justeras i lod åt det andra hållet. En snedsträva håller den på plats. Därefter kan de övriga reglarna lodas in.

7 **På de två bärlinorna (A2 och A3) fästs sparrarna (C)** i förlängningen av husets takstolar. På bärlinan på väggen (A2) sätts de i vinkelbeslag. De läggs ovanpå den yttre bärlinan (A3) och skruvas fast med vinkelbeslag.

MATERIAL

45 x 95 mm reglar:

- Syll (A1)
- Bakre bärlina (A2)
- Reglar (B)
- Sparrar (C)
- Diagonal gavelregel (H)
- Rak gavelregel (H1)

45 x 45 mm reglar:

- Reglar för isolering (G)

45 x 145 mm regel:

- Takstolar (D)
- Gaveltakstol (H)
- Främre bärlina (A3)

25 x 100 mm brädor:

- Stänger (E)
- Glespanel till takisolerings

38 x 73 mm läkt:

- Bärläkt (J)

25 x 50 mm läkt:

- Spikläkt (K) under ytterpanel

25 x 125 mm Superwood AART:

- Ytterpanel

Dessutom:

- Råspont, takpapp till undertak
- Syllpapp
- 10 x 115 mm spikplugg
- Ankarskruv och vinkelbeslag

- Spikplattor
- Fönsterpartier och dörr
- Drevremsa, mineralull
- Bottningslist
- Gummifogmassa
- Vindpapp
- Takpanneplåt
- Plåtdetaljer
- Isolering, 95 x 45 mm
- Ångspärr
- 13 mm gipsskivor

Takkonstruktion

Taket byggs upp av takstolar och läkt som byggs ihop med det befintliga hustaket. Därför måste först några rader takpannor plockas bort och nya takstolar skruvas fast vid husets takstolar. Mellan dem sätts så kallade stänger, som bildar en trekant som förstärker konstruktionen.

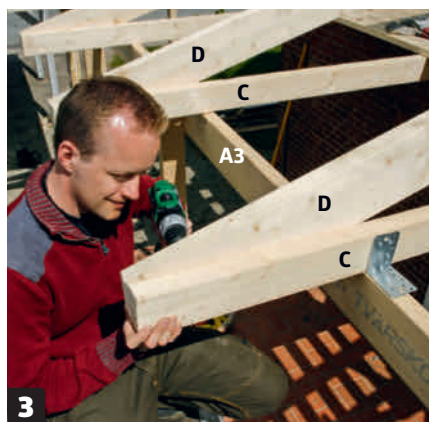
Lägg märke till att vi har gjort en plattform som vi kan stå på, bara genom att skruva några brädor ovanpå sparrarna.

1 De nedersta raderna takpannor tas bort för att ge det blivande taket tillräcklig lutning. För att stå stadigt har vi gjort en plattform av brädor som skruvas fast ovanpå sparrarna (C).

2 Mellan ändarna på sparrarna (C) och husets takstolar, som nu har frilagts, sätts de nya takstolarna (D). Vi skruvar fast dem vid sidan av husets takstolar med 5 x 90 mm skruvar.

3 De nya takstolarna (D) läggs på yttre bärlinan (A3) och skruvas fast i sparrarna (C) med 2-3 st 5 x 90 mm skruv.

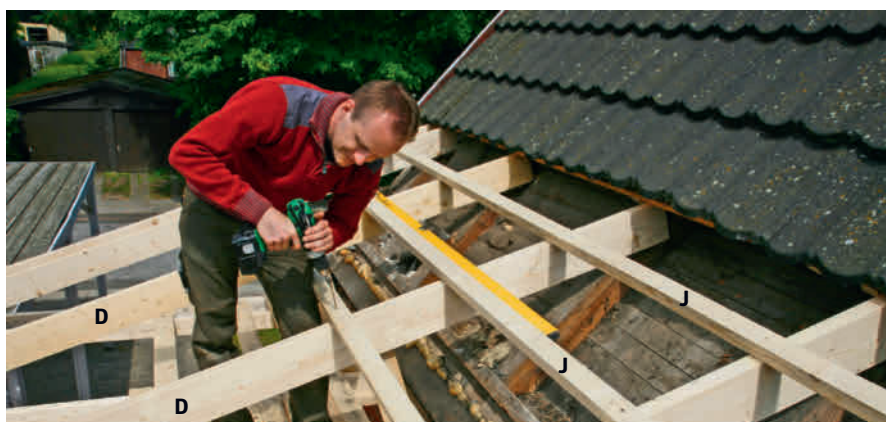
4 Mellan takstol (D) och underliggande sparre (C) skruvas på stabiliserande stänger (E). De består av 25 x 100 mm brädor som skruvas fast med 5 x 60 mm skruv.

5 I ändarna bygger vi en gavel-trekant av reglar (H) och (H1). Sätt de övriga reglarna (B) med max 60 cm mellanrum. De ska sedan kläs ut- och invändigt. Reglarna till fönsterna väntar vi med.

6 I förlängningen av det befintliga taket läggs ett nytt tak. Det förs in under det befintliga taket. Vi lägger en läkt (J) under takets framkant och markerar på takstolen var den ska sitta.

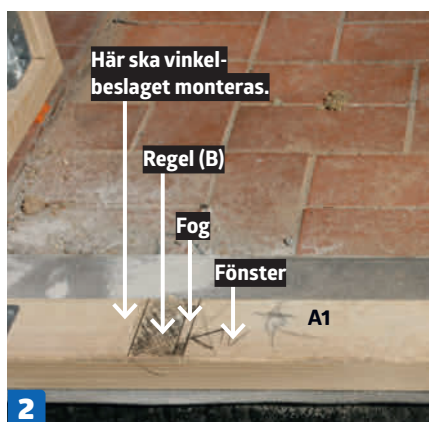
7 På tvärs mot takstolarna (D) skruvas nu läkten (J) på med ett avstånd som passar till takets mått. Här är det takpannor av plåt från Decra, som på resten av huset. **VIKTIGT!** Fäst läkten i alla takstolar.

Fönster

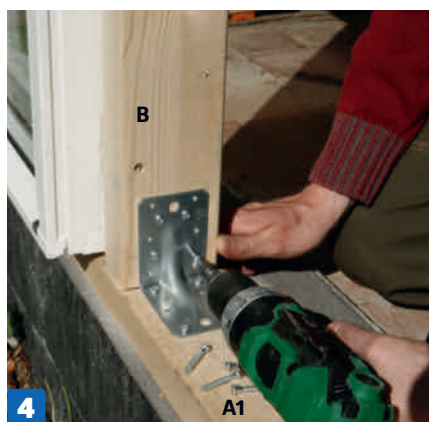
När vi satte upp reglarna, hoppade vi över fyra av dem. De skruvas nu på sidorna på de två fönsterpartier som vi ska montera på byggnadens långsida.

När vinkelbeslag fästs i syllen (A1) går det lätt att sätta partierna inklusive regler på plats – faktisk så lätt att du kan göra det ensam, om du inte har någon som hjälper dig.

När alla regler har monterats kläs hela byggnaden med vindpapp som fästs med häftklammer.

På syllen (A1) markeras för fönsternas placering (regel, fog, fönster). Därefter monteras kraftiga vinkelbeslag som reglarna (B) ska fästas i.

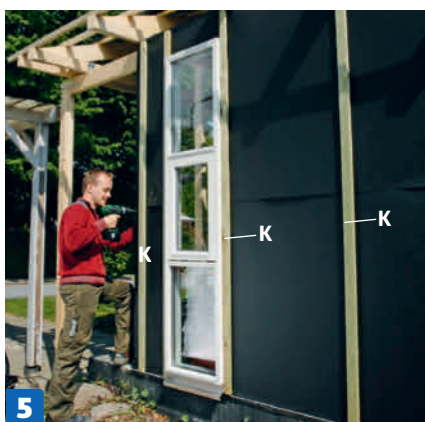
Där nere skruvas reglarna (B) fast i syllen (A1) med vinkelbeslag. Där uppe skruvas de fast direkt genom bärlinan (A3).

Innan regeln (B) skruvas fast vid fönstrets långsidor sätts fyra 10 mm distansklossar. Det ger plats för en fog. Reglarna skruvas fast i kant med distansklossarna. Upprepa på andra långsidan.

Då kan fönster och regler sättas på plats mellan takstolarna. Det hela sätts i lod och fästs tillfälligt med skruvtvingar, medan de skruvas fast.

Nu kan vindpapp och spikläkt (K) sättas upp på alla väggar. Den stående läkten ser till att det blir ventilation bakom den liggande ytterpanelen.

Tätning längs fönster och dörr

Det är viktigt att fogen runt fönster och dörr är tät. Utifrån gör vi en gummifog utanpå en bottningslist.

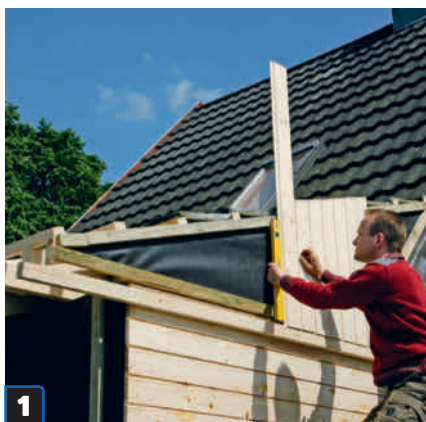
Från insidan fyller vi fogen med mineralull – men inte för kompakt, så att luften pressas ut. Packad mineralull isolerar inte.

Avslutning och taktäckning

Taket består av samma material som det ursprungliga taket: det är lätt att lägga och väger inte så mycket.

De skruvas in i takläkten (J) med specialskrivar som är i det närmaste osynliga på håll. Längs sidorna tätas övergången mellan tillbyggnad och tak med zinkplåt som spikas på innan övergången täcks med panelbrädor. Till slut täcks vindskivorna med en vattbräda från Decra som passar till taket.

1 Gaveltrekanten kläs med stående panel. Vi börjar vid kanten på husets tak och arbetar oss utåt, medan vi ser till att alla brädor står lodrätt.

2 I övergången mellan farstu och husets tak spikas en täckplåt av zink innan de sista panelbrädorna sätts upp. Den ska se till att det inte kan rinna in vatten i övergången.

3 På takläkten läggs takplåtarna. De ska stickas in under varandra och överlappa den plåt som ligger ovanför till vänster. Då passar de i varandra.

4 Takplåten skruvas i kanten av varje plåt in i den underliggande läkten. Skruven sätts cirka 2,5 cm från plåtens "vågtopp" och längs med plåten, alltså nästan vågrätt.

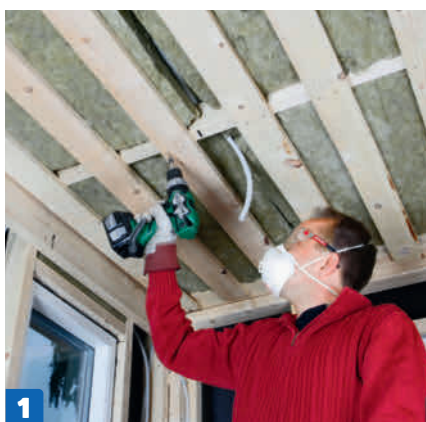
5 Längs gaveltrekantens ovansida sätts vindskivorna: två spontade brädor. Ovanpå vindskivorna läggs vattbrädorna, som är gjorda för Decra-taket.

Isolering

I princip är det här en oisolerad farstu, men för att undvika fuktproblem och hålla kvar värmen lite isolerar vi med det som får plats: 150 mm i väggarna och det dubbla i taket.

I taket håller glespanel isoleringen på plats. I väggarna skruvas regler på 45 x 45 mm fast i de stående reglarna med ett inbördes avstånd som motsvarar en isoleringsskivas bredd minus 1 cm, så att skivorna sitter i spänn.

Kom ihåg att nu är det dags för elektrikern, om det ska dras kablar, innan du sätter för det hela med skivor.

1 I taket skruvas glespanel med 15-20 cm mellanrum. Ovanpå brädorna lägger vi isolering. **VIKTIGT:** Kom ihåg att det är dags för elektrikern att dra eventuella kablar nu.

2 Mellan reglarna (G) läggs isoleringsskivor. Avståndet mellan reglarna motsvarar en isoleringsskiva minus 1 cm, då är det lätt att spänna fast dem. Utanpå reglarna sätts ännu ett lager isolering.

Utvändig panel

Innan panelbrädorna spikas på förses byggnaden med vindpapp och spikläkt. Här använder vi Superwood. De är djupimpregnerade med trägrund, så att vi slipper grunda träet innan det ska målas. Träet håller lika bra som tryckimpregnerat virke, men utan att tungmetaller använts.

Samma panelbrädor används för all panel och inklädning utomhus. Det kräver bara några få anpassningar – de blir vindskivor, takfotsbrädor, hörnor etc.

1 **Längs byggnadens undersida** (grundens ovarsida) fästs en vågrät bräda tillfälligt. Brädan ska sitta i våg, eftersom den används för att panelbrädorna ska bli vågräta.

2 **Ovanpå brädan läggs de spontade panelbrädorna** och skruvas fast på spikläkten (K) i brädans nedersta tredjedel, då är det lätt att få nästa bräda på plats.

3 **Längs fönsterna säkrar en distansbricka samma avstånd** mellan panel och fönsterkarm (här 7 mm).

4 **Under takfoten sitter brädorna på längden** och skruvas fast i läkten ovanför. Takfotsbrädan består av två längsgående panelbrädor.

Fakta om Superwood

Superwood är impregnerat med tre olika slags svampdödande medel, som alla är godkända av EU, och som tillförs träet med hjälp av koldioxid. Impregneringen går ända in i träets kärna, som behåller både sin naturliga färg och fukthalt.

Träet behöver inte grundas innan målning och eftersom det är genomimpregnerat behöver det inte strykas med träskydd på snittytor. Det sparar massor av tid.

